

عنوان مقاله:

کاربرد روش خوشه بندی دو مرحله‌ای برای بررسی اثر مدیریت حفاظتی جنگل‌های بلوط ایلام بر خصوصیات خاک

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات جنگل و صنوبر ایران، دوره 21، شماره 2 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده‌گان:

مهدي حيدري - دانشجوی دکتری، گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه گیلان، صومعه سرا

حسن پوربابائی - دانشیار، گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه گیلان، صومعه سرا

علي صالحی - استادیار، گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه گیلان، صومعه سرا

اميده اسماعيل زاده - استادیار، گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریائی، دانشگاه تربیت مدرس، نور مازندران

خلاصه مقاله:

شناسایی تغییرات حاصل از تخریب و روش‌های مختلف مدیریت بر منابع طبیعی می‌تواند به مدیران و برنامه‌ریزان کمک کند تا نتایج حاصل از تغییر کاربری اراضی، تخریب و مدیریت را شناسایی کرده و برای مواجه با آنها آماده باشند. در تحقیق حاضر سه منطقه در جنگل‌های بلوط با شرایط دخالت و مدیریت متفاوت در شهرستان ایلام شامل مدیریت حفاظتی پنج ساله، مدیریت حفاظتی ۲۰ ساله و بدون مدیریت یا تخریب شده در غرب ایران انتخاب شد. با استفاده از روش سیستماتیک-تصادفی در هر منطقه تعداد ۵۰ قطعه نمونه ۱۰۰ متر مربعی برداشت شد. سپس در مرکز هر قطعه نمونه اصلی به عنوان نمونه خاک از عمق ۰ تا ۳۰ سانتی‌متری برداشت و در نهایت یک نمونه ترکیبی به عنوان نمونه خاک آن قطعه نمونه به آزمایشگاه منتقل شد. در این بررسی از روش خوشه‌بندی دو مرحله‌ای استفاده شد تا مهمترین عوامل موثر و مشترک بین هر خوشه از قطعات نمونه براساس اهمیت و نیز جهت اثر آنها مشخص و به عبارتی دیگر اثر مدیریت حفاظتی کوتاه‌مدت و بلندمدت در مقایسه با تخریب بر خصوصیات فیزیکی و شیمیایی تعیین شود. نتایج نشان داد که پایین بودن مقدار ماده آلی و ازت آمونیمی و بالا بودن وزن مخصوص ظاهری و شوری مهمترین نشانه‌های مشترک منطقه تخریب شده هستند. در منطقه مدیریت حفاظتی پنج ساله پایین بودن ازت کل و بالا بودن ازت نیتراته مهمترین نشانه‌های مشترک خاک پس از پنج سال مدیریت هستند. همچنین در منطقه مدیریت حفاظتی ۲۰ ساله، بالا بودن ازت آمونیمی، رس و فسفر قابل جذب، ماده آلی و ازت کل و پایین بودن آهک خصوصیات بازر مشترک هستند. به طورکلی نتایج تحقیق حاضر نشان داد که ماده آلی، وزن مخصوص ظاهری و ازت شاخص‌های مناسبی در ارزیابی تأثیر مدیریت بر اکوسیستم جنگلی بلوط غرب براساس خصوصیات فیزیکی-شیمیایی خاک محسوب می‌شوند.

كلمات کلیدی:

ماده آلی، ازت آمونیمی، وزن مخصوص ظاهری، هدایت الکتریکی، رس، فسفر

لينك ثابت مقاله در پايگاه سيويليكا:

<https://civilica.com/doc/1885014>

